15 Jaar, No. 129. — 's HERTOGENBOSCH. — Donderdag 2 November 1843

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad. . f 12.
Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel

WAT WIL DE KAMER?

Oppervlakkig beschouwd laat zich die vraag gemakkelijk beantwoorden. Men kan ons gereedelijk toevoegen: lees het adres. Of evenwel zij, die het adres lezen, tot resultaat van die lezing erlangen, dat zij met den wil der Kamer bekend worden, kan op goede gronden in twijfel worden getrokken. Duidelijkheid van uitdrukking is eene hoedanigheid, welke niet kan geteld worden, onder die, waarop het adres kan aanspraak maken. Het is als zag men de Kamer op twee, drie, vier gedachten hinken, en door de zucht om verschillende opiniën te willen bevredigen, allen zin verliezende, wartaal zamenbrengen. Partij kiezen heeft de Kamer nooit kunnen doen, dan in een oogenblik van wrevel, en dan altijd, helaas! of ten schande of ten nadeele der natie. Van daar dat ook het huidig adres onbeduidend zijn moest. Wil men bewijzen van den onzin, die in het adres voorkomt? Zij liggen voorhanden. Men behoeft slechts te kiezen.

Het is zeer in het oog vallend, dat in het geheele adres niet ééne uitdrukking voorkomt, waaruit het zou kunnen blijken, dat de Kamer vertrouwen stelt in het ministerie. Is dit een blijk van wantrouwen? — Voorleden jaar hadden wij het als dusdanig opgenomen. En de afgeloopen zitting heeft bewezen, dat die opvatting juist was, want bijna bij iedere voordragt bleek het, dat wantrouwen bij de meerderheid op den voorgrond stond. En toch heeft men kunnen goedvinden, alleen den eenigsten minister, in wien men openlijk betuigde volkomen vertrouwen te stellen, eene wet van vertrouwen te weigeren, dat is, met andere woorden, doen aftreden. Het gevolg daarvan is geweest, dat zijn opvolger de taak maar enkele weken heeft kunnen dragen, en thans geen opvolger te vinden is.

En nu, indien men geen vertrouwen stelt in de regering: waarom het dan niet gezegd? Waarom dan niet de demissie der ministers geprovoceerd, welke men veronderstelt, dat beter door anderen moesten vervangen worden! -- Of indien men meent, dat er geene redenen bestaan, om 's Konings ministers beneden de taak te oordeelen, waarvoor zij gesteld zijn, dan is het onvergeeflijk, dat de Kamer, in deze tijden van onrust en ontevredenheid, gelegenheid geeft, waaruit die onrust en ontevredenheid noodzakelijk voedsel moeten putten. Dat weglaten van een blijk van vertrouwen kan niet dan met opzet gebeurd zijn. En dat opzet is hier in dit geval beneden de waardigheid der kamer; want het is te weinig, of het is te veel. Het is te weinig, wanneer men andere ministers begeert; het is te veel, zoo men deze wil behouden. Maar gelijk wij zeiden, de kamer heeft geene partij durven kiezen. Zij heeft een ministerie laten bestaan, dat zij liever zou hebben zien vallen, indien het door anderen ware omvergehaald; maar zij heeft tevens den moed niet gehad met eene staande te houden, wat zij gelukkig niet had durven omverwerpen. Wij zeggen gelukkig. Want eene kamer, gelijk wij betreuren er eene te bezitten, is niet in staat een ministerie voort te brengen, dat iets beloven kan. IJverzucht en kleingeestige eigenbaat, ziedaar de drijfveer harer coteriën. Mogt daaruit iets geboren worden, het zou een wangedrogt wezen.

Dan treden wij in bijzonderheden.

De eerste paragraaf, die zich aan onze opmerkzaamheid voordoet, is die van marine. De kamer acht zich bereid, door gemeen overleg met den Koning, aan de regering de gelegenheid te geven, om bij doelmatige besparingen verbetering van de actieve zeemagt te bevorderen. Wat wil dit zeggen? Is het eene schuldbekentenis; of eene bespotting? Na de verwerping van de begrooting van marine is eene andere interpretatie slecht mogelijk. Heeft men *amende honorable* willen doen, omdat men de onbedachtzaamheid gehad heeft, een vijandig oordeel te vellen, over een onderwerp dat men niet kende; of heeft men halstarrig voortgaande in de eenmaal aangenomen houding van eigen wijsheid, den minister willen uitlagchen, met hem te beduiden, dat hij zijne actieve zeemagt zal hebben te verbeteren.... zonder geld. Beide deze veronderstellingen bezitten gelijken graad van waarschijnlijkheid, gelijk zij de Kamer met gelijken graad van ongerijmdheid bedeelen.

Wat men in het adres over het leger verhaalt, is niet minder opmerkelijk. Men hoopt op voortdurende aankweeking van den goeden geest onder het krijgsvolk. Dit staat er letterlijk te lezen; hoe ongeloofelijk het ook schijnen moge. Wat verstaat men in de Kamer door goeden geest? En hoe wordt die aangekweekt? Is het met op een groot gedeelte derzelve eene vereenvoudiging toe te passen, welke men in administratien niet invoert? Is het met vele hunner onregtvaardig, en bijgevolg, te regt ontevreden, weg te zenden zonder middelen, of althans zonder voldoende middelen of vooruitzigten van bestaan? Sinds wanneer kweekt men goeden geest aan door het wekken van billijke ontevredenheid? Of wat beteekent anders hetgeen de Kamer deswegens heeft willen zeggen? Is het eene bespotting voor den minister, of voor het leger, of voor beide? En hoe komt men er toe zulken pijnigenden onzin aan den Koning te doen voorlezen, op het oogenblik, dat het zijn hart bitter grieven moet, zoo vele zijner dappere krijgsmakkers van zijn leger te moeten uitschrappen, weg zenden met een mager pensioen, en misschien zonder eene bete broods? De liefderijkste veronderstelling, die wij maken kunnen, is dat de Kamer, onvruchtbaar als eene vrouw van oude dagen, suffende en kugchende, met onwissen tred, ten grave spoedt, terwijl zij in hare met de jaren aangegroeide praatzucht, alles bekibbelende, niet meer weet wat zij zegt.

KERKELIJKE STAAT

Men schrijft uit Romagne, den 17 October: » de onlusten uit Bologne zijn op verre na niet gestild, zoo als zulks in brieven uit Rome gemeld was. Kort na deze tijdingen, zijn twee verdubbelde posten, door Zwitsers en karabiniers bezet, in den nacht aangevallen geworden. Van eene zekere zijde, zoekt men duidelijk aan de zaak een minder schuldig aanzien te geven. Er bestaan gegronde redenen te gelooven, dat twee verschillende elementen deze revolutionaire beginselen aanstoken, het eene bestaat uit een toomeloos gemeen, en het andere uit een aanzienlijker gedeelte der bevolking. Deze verliest in waarheid haar crediet, ten gevolge van derzelver, ten minste schijnbare, vereeniging met het gemeen.

» Men verhaalde onlangs te Bologne, dat Muratori, die bewerker van alle bewegingen, zich standvastiglijk binnen de muren van die stad verborgen houdt. Het is echter zeker, dat de policie, tot heden toe, zich naauwelijks van een of twee opperhoofden heeft kunnen meester maken."

— De Kardinaal Spinola heeft Bologne verlaten. Men spreekt aldaar met veel achting en genegenheid van zijnen opvolger.

— Mgr. Alexander de Retz, een fransch prelaat, auditeur der Rota, landgenoot en waardig vriend van den doorluchtigen bisschop van Hermopolis, is den 15 October in niet zeer gevorderden ouderdom te Rome overleden. Dit onverwacht verlies zal de kerk van Frankrijk in eenparige droefheid dompelen.

TURKIJE,

Men meldt uit Kaïro eene tijding van het grootste belang. Achmet Pacha, gouverneur van Sennaar, die verscheidene malen door den onderkoning uitgenoodigd is geweest daar te komen, om niet alleen eenige schikkingen betrekkelijk zijne administratie te nemen, heeft zich onafhankelijk verklaard. Hij heeft aan Z. H. geschreven, dat hij zich met den sultan verstaan heeft, en dat hij, tegen betaling eener schatting van twee honderd duizend talaris, gemagtigd is die provincie voor zijne eigene rekening te administreren.

— Men verzekert dat Cherif-Pacha naar Sennaar zal gezonden worden, om Achmet weder tot de gehoorzaamheid te brengen. Als het waar is, dat het Turksche gouvernement dien Pacha als onafhankelijk gouverneur erkend heeft, zou zulks ernstige geschillen tusschen de Porte en Mehemet-Ali kunnen doen ontstaan.

GRIEKENLAND.

Eene correspondentie uit Athene, door de *Sémaphore* van Marseille medegedeeld, meldt ons, dat er in de eerste dezer genoemde steden eene beweging gedurende den nacht van den 10 October heeft plaats gehad. De adjudant van Koning Otto, Gennéos, zoon van Colocotroni, een der aan Rusland het meest gehechte mannen, heeft gemeend Z. M. aan onaangenaamheden bloot te stellen, door hem te doen gelooven, dat er eene contra-revolutie in de kazernen zou worden beproefd. De Koning, door deze valsche berigten misleid, heeft door dezen zelfden Gennéos, twee kompagnien voor zijne eigene veiligheid doen aanrukken. Terzelfder tijd, deed hij de vertegenwoordigers der mogendheden aankondigen, dat hij elke revolutionaire poging zou straffen. De Heeren Piscatory en Lyons hebben zich naar den Koning begeven, hem zijne ligtgeloovigheid aangetoond en de noodzakelijkheid voor oogen gehouden, om dengenen te straffen, die hem alzoo heeft willen bedriegen.

Alzoo hoopte Gennéos wanorde te veroorzaken en den Koning te bedriegen. Gelukkig echter dat de rust der gemoederen zoodanig is, dat, ten spijt van deze intrigue geen soldaat, noch burger aan ongeregeldheid gedacht heeft. Er bestaat slechts eenige ongerustheid in de gemoederen, omdat, indien de Koning niet meer doorzigt toont, dezelve, niettegenstaande den goeden geest van het volk tot eenigen crisis aanleiding zal kunnen geven.

DUITSCHLAND

Het schijnt, dat men in Oostenrijk ook voornemens is gebruik te maken van het traktaat, waar door China voor de voortbrengselen van Europa wordt opengesteld. Uit Triest en Venetie hebben reeds eenige verzendingen plaats gehad, welke voldoende gevolgen hadden. Spoedig zullen er meerdere volgen, en het gouvernement heeft het voornemen niet alleen eene behoorlijke diplomatieke zending in China te onderhouden, maar ook een oorlogschip in de wateren van het hemelsch rijk te doen kruisen.

— Men heeft gezegd, dat het Beyersche gouvernement, zoodra het van de Grieksche revolutie kennis bekomen had, den minister Abel naar Weenen en den Prins van Wallerstein naar Londen gezonden had, om de tusschenkomst der mogendheden in Griekenland te verzoeken. Het schijnt, dat deze tijding slechts ten halve waar is. De prins van Wallerstein alleen is naar Engeland vetrokken: zijne zending bestaat, naar men verzekert, om de tusschenkomst der mogendheden te vragen, die den Griekschen staat gewaarborgd hebben, of wel te verklaren, dat, ingeval de mogendheden dit voorstel niet zouden aannemen, koning Otto, op raad van zijnen vader, zou besloten hebben afstand van de regering te doen. Dit alles verdient echter nadere bevestiging.

ZWITSERLAND

De staatkundige onheilen, waaraan het besluit der bondsvergadering, over de kloosters aanleiding heeft gegeven, en de dreigende crisis, welke daarvan het gevolg is, schijnen de aandacht van het fransche gouvernement tot zich getrokken te hebben, op het punt, dat het den Heer Rossi met eene bijzondere zending naar Zwitserland belast had. Deze staatsman, en zelf oud-lid der zwitsersche vergadering, is den 22 in de hoofdplaats van het kanton-Vorort aangekomen, en heeft zich gehaast een bezoek te brengen aan den Heer Ruttimann en andere veel beteekenende mannen der beide partijen. Men kan zich de zending van den Heer Rossi beter verklaren, door dat de gezondheid van den graaf Mortier hoe langer zoo meer afneemt. Men weet nog niet, welke inzigten het zal zoeken voor te geven; maar het schijnt ons toe, dat het onmogelijk is, dat Frankrijk deszelfs belangen zal miskennen, met deszelfs stem aan de radicale kantons te verleenen.

— Onmiddelijk na de aanneming van het besluit van den hoogen raad van Lucerne, betrekkelijk de kwestie der kloosters van Argau, heeft de minderheid, bestaande uit zeven leden, de volgende verklaring in het procesverbaal opgenomen:

» De ondergeteekenden protesteren tegen bovenstaand besluit, daar zij hetzelve beschouwen als eene eerste schrede tot eene noodlottige scheuring, welke eenen burgeroorlog in den duitschen bond ten gevolge zal hebben, en het is daarom dat zij aan hetzelve hunne goedkeuring weigeren."

— De uitvoerende raad van Bern, heeft, zonder de officieele mededeeling van het besluit door den hoogen raad van Lucerne genomen, af te wachten, den 20 dezer maand aan het bestuur van dat kanton, dat teveus vorort is, geschreven, om hetzelve de verwondering te betuigen, welke hij ondervonden heeft, bij een besluit, dat te gelijkertijd vijandig is aan de meerderheid der kantons, die de zaak der kloosters afgedaan hebben en de federale banden verbreekt. Bern verklaart daarenboven aan Lucerne, dat indien het voortgaat op den weg, welken heeft ingeslagen, hetzelve zich niet alleen krachtige maatregelen van de zijde van des zelfs mede kantons, *om het tot zijnen pligt terug te brengen*, zal op den hals halen, maar dat kanton dezelfde wel zelf zal in het werk stellen. Alle kantons zullen eene mededeeling van den brief ontvangen, welken Bern aan het kanton-vorort zenden zal. Maar wat zal daaruit volgen? Zijn het niet de radikale kantons en Bern het eerst geweest, die begonnen hebben met de constitutie te schenden? en met welk regt zouden zij andere kantons tot den pligt moeten terug brengen, dien zij zelven het eerst geschonden hebben.

ENGELAND,

Op den 23 October is te Dublin eene belangrijke vergadering gehouden door de associatie van de repeal. Men heeft op dien dag Conciliacion-Hall, het paleis, dat voor de zittingen van het toekomstig Iersch-parlement gebouwd is, ingehuldigd.

Eenige minuten na een ure trad O'Connell de zaal binnen, vergezeld door de voornaamste leden der associatie. Een luid gejuich ging van alle zijden op; de dames, welke op de galerij geplaatst waren, wuifden met hunne zakdoeken; gedurende eenige oogenblikken gaf zich de vergadering, ten getale van 3000 menschen, aan de levendigste bewijzen van opgewondenheid over. De Heer O'Connell beklom de tribune, en zeide: Ik heb de eer om tot voorzitter dezer meeting voor te stellen den heer John Augustus O'Neill, hij is een lid van eene onzer oudste familien, een man van onafhankelijk fortuin en beproefde vaderlandsliefde. Toen ik hem gisteren een bezoek ging brengen, lag hij ziek te bedde. Ik raadde hem aan, zijne ongesteldheid niet in gevaar te brengen van te verergeren, met de huidige vergadering bij te wonen; maar hij heeft mij geantwoord, dat hij zich zou gelukkig achten te sterven voor zijn vaderland, indien zijn dood aan hetzelve nut zoude kunnen aanbrengen. Aldus heeft hij zich met gevaar van zijne ongesteldheid te verergeren, op zijne post willen bevinden, bij de opening van Conciliacion-Hall. Ik stel derhalve voor, dat John Augustus O'Neill den zetel bekleede. [luidruchtige toejuichingen].

De heer O'Neill staat op, en bedankt de vergadering voor de eer, welke zij hem opdraagt. Ik zal niet tot u spreken als tot eene openlijke vergadering; maar als tot eene vereeniging van vrienden. Ik neem met dankbaarheid de eer aan, welke gij mij doet met mij te benoemen tot president der eerste meeting in den tempel der bevrediging (conciliacion), want het is hier, dat de vreedzame strijd gaat geopend worden, die Ierland moet herstellen.

O'Connell (met luider stem) bravo.

De heer O'Neill spreekt verder over de oorlogzuchtige toebereidselen van het gouvernement, en zegt: Roept het luide, dat indien 28,000 soldaten oproerlingen kunnen in toom houden, 100,000 man niet voldoende zijn, om de stem van een geheel volk te vorderen, dat de repeal eischt. — Hij eindigt met het volk aan te manen zich bevredigend en gematigd te gedragen.

O'Connell. De eerste woorden, welke ik in Conciliacion-Hall wil uitspreken, bepalen zich tot deze waarheid: dat het eenige middel om de verbreking der Unie te verkrijgen is het bezigen van wettelijke en vreedzame wapenen. De tweede waarheid, welke ik u toespreken wil, is, dat de repeal zeker is. (algemeene toejuiching). Mijn geachte vriend de president heeft het gouvernement aangespoord, geen geweld tegen het volk te bezigen; en ik zal niet ophouden het volk aan te manen, dat het geen enkel voorwendsel aan het gouvernement geve tot het aanwenden van geweld. Indien er eenig geweld, van wie dan ook, gebezigd wordt, op deze zal de arm der geregtigheid, de legale wraak, zwaar drukken.

De Heer O'Connell geeft vervolgens kennis van eenen brief, door welken de Heer O'Brien, lid van het parlement, vroeger *torij* en *anti-repealer*, verklaart zich aan te sluiten aan de beginselen der associatie. Zie hier eenige uittreksels uit dien brief:

» Ik zou onwaardig zijn tot eene natie te behooren, wier kenmerkende deugd is zich getrouw te betoonen in het uur des gevaars, indien ik langer aarzelde om mij aan de zaak van het Vaderland toe te wijden. Ik ben overtuigd, dat wij niets te wachten hebben van de edelmoedigheid of regtvaardigheid van het Britsch parlement.

» Wat de meetingen aangaat, welke een zoo overtuigend bewijs hebben geleverd van het nationaal enthusiasmus ten gunste der repeal, ik geloof dat dezelve volmaakt wettelijk zijn. Ik keur het gedrag goed, dat men nopens de verboden meeting van Clontarf heeft aangenomen. Men moest verhinderen, dat het volk niet in eenen strik viel; maar men moet daarom niet het regt van meetingen te houden laten varen.

» De behoudende partij heeft vereenigingen gehouden om het ministerie van lord Melbourne om ver te stooten; er heeft zich eene associatie gevormd tegen de graanwetten; waarom zouden de Ieren niet mogen bijeenkomen voor de herroeping der unie? Ik ben overtuigd, dat zij daartoe geregtigd zijn, en indien eenige vergadering zich onder eenigen president wilde vereenigen, om de zaak der repeal te behandelen, zoude ik die bediening aannemen met al hare gevolgen. Ik smeek de repealers geene geheime vergaderingen te houden, en niet eene daad van geweld te plegen." Geteekend William S. O'Brien.

Na de voorlezing van dezen brief gaat O'Connell voort: de associatie zal op hare kosten den brief van den heer O'Brien laten drukken, om dien aan alle leden van beider parlement toe te zenden. De associatie zal teveus zorg dragen, dat dezelve in alle steden van Engeland worde aangeplakt, opdat het Engelsche volk den wezenlijken staat van het vraagstuk kennen kunne. Eene verklaring van beginselen, gelijk die van den heer O'Brien heeft des te meer kracht en waarde, dewijl zij komt op het oogenblik, dat wij vervolgd worden door het gou-

vernement, dat van de eene zijde het zwaard des oorlogs getrokken heeft, en van de andere zijde de tong of de pen van den regtsgeleerden scherpt.

De Heer O'Connell stort verscheidene sommen, welke door leden der geestelijkheid worden ingezonden, die zich in grooten getale, sinds de laatste gebeurtenissen, aanbieden.

De repeal, zegt hij, heeft reuzenstappen gedaan. Maar men moet dien goeden uitslag niet in de waagschaal stellen: dit is het beste middel om die rat van Kemmis aan te vallen. (men 1 cht.) Het is duidelijk, dat wij, bij genot van zes of zelfs maar drie maanden rust, de repeal onvermijdelijk hebben zullen. Dat ieder zijnen pligt vervulle, ik zal den mijnen doen. (Men juicht toe.) Om uwe vreedzame gemoedsgesteltenis niet te verliezen, raad ik u aan de dagbladen niet te lezen, welke u ophitsen. Stookt er uwe pijpen mede aan: evenwel niet hier. (Men lacht).

Te Londen neemt men een groot deel in al het geen hier omgaat; en men heeft het bewezen daardoor, dat de kandidaat, die Ierland gunstig is, bij de verkiezing der stad de bovenhand heeft behouden. Alweer eene goede tijding. Morgen zal de associatie vergaderen, ten einde een ontwerp van adres aan de Koningin aan te bieden, om haar te verzoeken haar schandelijk ministerie weg te zenden, en om middelen te beramen, ten einde petitien van alle parochien van Ierland te verkrijgen: wij zullen alzoo, ik ben er zeker van, 5 millioen inteekenaren vereenigen.

-- Den 25 heeft men te Birmingham eene meeting ten voordeele van Ierland gehouden. Daar de lord maire niet wilde, dat men op het stadhuis vergaderde, heeft de bijeenkomst in de opene lucht op het aan *People's-Hall* aangrenzende plein plaats gehad; dezelve was zeer talrijk, en men merkte daarbij de voornaamste handelaren van Birmingham, leden van den stedelijken raad, geestelijken enz. op. Nadat een groot getal redenaars het woord gevoerd hadden, heeft de vergadering een adres van de koningin aangenomen, waarin de met zoo veel gestrengheid tegen Ierland genomene maatregelen bevig berispt worden.

-- De overheden en raden, welke belast zijn de vervolgingen tegen O'Connell en zijne medebeschuldigden te regelen, doen zulks met ijver, ten einde de procedures voor de opening der zitting van November zouden afgeloopen zijn. Van eenen anderen kant, zegt men, dat er nieuwe klagten en valsche getuigenissen tegen den Heer Bond-Hughes ontstaan zijn, die, naar men weet, de voornaamste getuigen ten last van O'Connell en zijne vrienden is.

— Zou het Engelsch gouvernement op het punt staan om ten tweedenmale uitvlugten te zoeken in het proces den Heer O'Connell aangedaan?

De *Times* heeft zulks zeer duidelijk te verstaan gegeven, want dit blad zegt in dezelfde bewoordingen, dat, » volgens alle geregtelijke vormen, welke moeten in acht genomen worden, het onmogelijk schijnt dat het proces voor den 1 Januarij zal kunnen beginnen; en, voegt hetzelve er bij, zelfs wordt het gevoelen hoe langer zoo meer gesterkt, *dat deze geheele zaak op niets zou kunnen afloopen.*" Dit zou, men moet hierin toestemmen, inderdaad een schoon besluit zijn: Maar de moeijelijkheden van den toestand zijn van dien aard, dat men zich deswegens niet zou moeten verwonderen.

-- Het proces der Rebeccaïten, welke onlangs in de distrikten Carmarthen en Cardignan in hechtenis genomen zijn, heeft den 26 dezer maand te Cardiff eenen aanvang genomen. De beschuldigden, waaronder men John Hughes opmerkt, die de rol der moeder van Rebecca gespeeld heeft, zijn ten getale van negentien, naar de de meer of minder belangrijkheid der zaken waarvan men hen beschuldigt in zes categorien verdeeld. Dit proces maakt in Engeland niet veel beweging.

-- De dagbladen van de Kaap de goede Hoop tot den 31 Augustus behelzen niets beslissends aangaande de zaken van Port-Natal. Bijzondere brieven uit die stad, onder dagteekening van den 28 Julij melden, dat de Boers meer dan ooit besloten hebben te strijden, om hunne afhankelijkheid te doen erkennen. De traagheid van het koloniaal gouvernement veroorloven hun aanzienlijke toebereidselen te maken om de troepen, welke men tegen hen zal afzenden, weerstand te bieden. Hunne magt verzamelt zich te Pietermauritzburg, onder bevel van hun oud opperhoofd Moeke.

-- Men heeft te Londen tijdingen uit New-York ontvangen tot den 2 October; dezelve behelzen niets belangrijks.

SPANJE

Het gouvernement van Madrid heeft zich met de meest invloedhebbende leden der beide kamers, over de kwestie van de meerjarigheid der Koningin vereenigd. Er is eenparigljjk besloten, dat het ontwerp van verklaring spoedig aan de cortes zou worden aangeboden, en dat het ministerie de beweegredenen van dezen grooten maatregel zou openleggen. In de provincien heerscht nog altijd groote beweging.

-- De tijdingen uit Portugal zijn van den 19 October. De Koningin van Portugal vervolgde hare reis door de provincien van het zuiden; bij hare doortogt te Evora heeft een verschrikkelijke brand plaats gehad. De stedelijke raad dier stad heeft aan H. M. een adres aangeboden, om de wegzending van het ministerie af te vragen. Dezelve is door eene ernstige vermaning beantwoord, verzeld van eene afzetting van een groot gedeelte van den raad. De Anglo Portugeesche handel lijdt veel door de onzekerheid waarin men verkeert over het resultaat der hangende onderhandelingen tusschen Engeland en Portugal.

-- Eene telegraphische depêche uit Perpignan meldt, dat het bombardement van Barcelona weder met vernieuwde kracht is begonnen. De bevolking dier ongelukkige stad wordt thans tot het uiterste gebragt. De centrale junta kan hare magt slechts door schrik staande houden. Men verwacht ieder oogenblik eenen opstand der bevolking tegen de junta en voor de overgave der stad.

-- Den 26 October heeft men begonnen Girona te beschieten. Sarragossa wordt met dezelfde ramp bedreigd.

BELGIE

De inhuldiging van den Belgisch Rijnschen spoorweg heeft in geheel Duitschland de levendigste beweging veroorzaakt. Belgie, dat eenige jaren geleden, naauwelijks in die streken gekend was, niet anders dan door den weerklank van deszelfs omwenteling, zoo onaangenaam in de ooren der Duitschers, wordt thans te Berlijn zoowel als te Munchen naar waarde geschat. Tien jaren geleden, dacht men, om zoo te zeggen aan niets anders dan Duitschland door eene soort van gezondheidscordon van ons afgesloten te houden, zoo zeer vreesde men daar de besmetting der staatkundige beginselen, waarin men vele gevaren zag: nu is men gerust gesteld en overtuigd, dat wij even groote vijanden der propaganda zijn, als eenig ander volk, ja, nog grooter dan Duitschland zelf zulks zijn kan. Ook beschouwt men ons thans daar als het vreedzaamste volk bij uitnemendheid, en denkt men er niet meer aan om de gelijkheid van oorsprong der beide volken te ontkennen. Wij kunnen niet dan deze late regtvaardigheid zeer prijzen: moge zij in hare gevolgen niet vruchteloos blijven.

(*Journ. d. Brux.*)

NEDERLAND

Bij besluit van den 21 October 1843, no. 1, heeft Zijne Majesteit, ten gevolge van de bevolen opheffing der afzonderlijke provinciale kommandementen, het pensioen verleend, aan:

de generaals-majoor E. E. J. Mathon, P. Y. Knoll, H. Roijen, Hoogstdeszelfs buitengewoon adjudant, en W. H. baron van Heerdt tot Eversberg, provinciale kommandanten, respectivelijk van Gelderland, Zeeland, Vriesland en Overijssel.

Bij besluit van den 21 October 1843, no. 2, is door Zijne Majesteit mede het pensioen verleend aan:

de kolonels plaatselijke kommandanten der 1ste klasse: D. H. van Schaeck, te 's Gravenhage, W. F. Lambert te Amsterdam, P. A. Ramaer, te Groningen;

den kolonel plaatselijken kommandant der 2de klasse C. F. E. von Steiger, aan den Helder;

de luitenant kolonels plaatselijke kommandanten der 2de klasse F. A. W. Herckenrath, te Venlo, J. Sijbers, te Maastricht, W. C. W. Senn van Basel, te Nijmegen, G. F. W. von Hoff, te Vlissingen, G. J. Corbelijn, te Heusden, L. Beukman te Grave, G. B. van Bronkhorst, te Gorinchem;

de majoors plaatselijke kommandanten der 2de klasse F, Peuchen, te Koevorden, J. H. Hamers, te Neuzen, J. B. Schrijber, te Leyden, L. Schett te Hellevoetsluis;

den majoor F. A. Pippenghegen, plaats-majoor der 1ste klasse, te Delfzyl;

den kapitein C. J. van Ellinckhuizen, plaats-majoor der 1ste klasse, te Willemstad;

den kapitein C. Meijzen, plaats-majoor der 2de klasse, te Woudrichem;

den kapitein C, van Wijngaarden, plaats-majoor der 2de klasse, te Venlo:

den 1sten luitenant J. Schaeffer, plaats-majoor der 2de klasse te Maastricht;

den 1sten luitenant J. Staude, plaats-majoor der 3de klasse, te Naarden.

Bij besluit van den 21sten October 1843, no. 3, heeft Zijne Majesteit het pensioen verleend aan den majoor C. J. Thooft, adjudant in het provinciaal kommandement van Noord-Holland.

Bij besluit van den 24sten October 1843, no. 63, is door Zijne Majesteit benoemd en aangesteld:

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Gelderland, de kapitein regements-adjudant P. B. Suij van het 7de regement infanterie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Noord-Holland, de kapitein C. M. Douglas, van het 2de regement artillerie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Zeeland, de majoor L. Frankamp, van het 1ste regement artillerie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Vriesland, de kapitein H. de Greef, van het opgeheven 9de regiment infanterie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Overijssel, de kapitein-kwartiermeester D. Schäfer, van het opgeheven 4 regement ligte dragonders;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Groningen en Drenthe, de kapitein J. E. Muller van het 6 regiment infanterie; terwijl door Zijne Majesteit bij laatstgemeld besluit is bepaald dat de kapiteins of luitenants, thans als provinciaal adjudant in Gelderland, Zeeland, Vriesland en Overijssel fungerende, eervol uit hunne betrekking van adjudant zullen worden ontslagen, en aan hen zoodanige bestemming worden gegeven, als het belang van de dienst zal medebrengen.

Bij besluit van den 24 October, 1843, no. 64, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen:

bij den plaatselijken staf:

tot kolonel plaatselijken kommandant van de 1e klasse te Amsterdam:

den luitenant-kolonel J. J. Wagener, kommanderende het 4 regement infanterie;
te Nijmegen:
den kolonel D. G. Herr, kommanderende het 2e regiment infanterie;
te Maastricht:
den luitenant-kolonel F. R. Mollinger, kommanderende het 1e regiment infanterie,
aan welke hoofd-officieren tevens een eervol ontslag uit hunne tegenwoordige betrekking is verleend;
tot kolonel plaatselijken kommandant van de 2de klasse, te Venlo:
den luitenant-kolonel H. R. Heijermans, van het regement grenadiers en jagers.
tot plaatselijk kommandant van de 2de klasse, te Grave, den majoor J. F. van Nieuwkuyk, van het 3de regement artillerie;
tot majoor en plaatsmajoor der 1ste klasse:
te Gorinchem:
den kapitein J. B. Dulmers, van het 4de regement infanterie;
te Terneuzen:
den kapitein G. Leers, van het 9de regement infanterie;
tot kapitein, plaatsmajoor van de derde klasse:
te Venlo:
den 1sten luitenant J. Stengel, van het 2de regement infanterie;
te Maastricht:
den 1sten Luitenant, G. Perk van Lith, van het 4de regement infanterie;
te Geertruidenberg:
den 1sten Luitenant G. M. A. B. Hagedoorn, van het 7de regement infanterie.
tot plaats-majoors van de 3de klasse,
te 's Hertogenbosch:
den 1ste luitenant F. Bestebroer, van het 7de regement infanterie;
tot kapitein, den 1sten luitenant G. J. Hoffman van Hove, plaats-majoor van de 3de klasse, te Grave.

Bij besluit van den 24ste October 1843, no. 63, zijn benoemd en aangesteld:
tot kommandant van het regement grenadiers en jagers, de kolonel J. H. Voet, kommendant van het opgeheven regement grenadiers;
tot kommandant van het 1ste regement infanterie, de kolonel K. A. Goetz, van het opgeheven regement jagers;
tot kolonel en kommandant van het 2de regement infanterie, de luitenant-kolonel P. van Poolsum Booij, kommandant van het ontbonden 9de regement infanterie;
tot kolonel en kommandant van het 4de regement infanterie, de luitenant-kolonel C. H. Menso, kommandant van het opgeheven 10de regement infanterie;
aan welke hoofd-officieren, tevens een eervol ontslag uit hunne laatstgemelde betrekkingen is verleend;
tot kolonel, de luitenant-kolonels G. J. J. Rochell, kommandant van het 8ste, S. T. A. Hubar, kommendant van het 3de, en J. L. Madiol, kommandant van het 5de regement infanterie;
tot kolonel, zonder bezwaar van 's Rijks schatkist, jonkheer J. J. van Spengler, à la suite van het regement grenadiers en jagers, adjudant van Z. M. Koning Willem Frederik, graaf van Nassau

Bij besluit van den 27sten October 1843, no. 15, heeft Zijne Majesteit eene nadere organisatie van het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt vastgesteld, ten gevolge waarvan dat personeel eene vermindering moet ondergaan, hebbende Zijne Majesteit, uit aanmerking daarvan, alsnu, bij gunstige uitzondering op het bepaalde bij besluit van den 26sten Junij 1825, no. 120, de officieren van gezondheid van de 3de klasse, A. Luyten en L. M. Verwey, overeenkomstig het meermalen door hen te kennen gegeven verlangen, een eervol ontslag uit de militaire dienst verleend.

— Bij besluit van den 25 dezer, heeft Z. M. het volgende bepaald:
Art. 1. De Gouverneurs der onderscheiden provinciën worden, te rekenen van den 1 Januarij 1844, ontslagen van het bestuur en toezigt over de invordering van 's Lands middelen en ontvangsten, hun, bij koninklijk besluit van 4 september 1823, no. 9, opgedragen.
Art. 2. De opmaking der kohieren, van de grondbelasting over het jaar 1844 zal echter, op de thans gebruikelijke wijze, door hunne zorg en medewerking blijven plaats hebben.
Art. 3 De werkzaamheden der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, alsmede de indirecte belastingen en daaraan toegevoegde ontvangsten betreffende, te voren aan directeurs en laatstelijk aan Gouverneurs van de provincien opgedragen, zullen, voor zoo verre noodig zal bevonden worden, verrigt worden door arrondissements-directeurs.
Art 4. Alle ambtenaren, welke ten gevolge der vorenstaande bepalingen buiten betrekking geraken, zullen door onzen minister van justitie, *ad interim* belast met de portefeuille van het departement van financien, zoo veel mogelijk, ter plaatsing worden voorgedragen, of zoo daartoe regenen bestaan, worden gepensioneerd.
Art. 5. Onze minister van justitie, *ad interim* belast met de portefeuille van het departement van financien zal ons onverwijld die maatregelen voordragen welke, in overeenstemming met de vorenstaande bepalingen, noodzakelijk zullen bevonden worden.

-- Zijne Majesteit de Koning heeft op het aan H. D. aangeboden Adres van antwoord der Staten-Generaal op de Troonrede, in ons vorig medegedeeld, het volgende geantwoord:

Edelmogende Heeren!

Met genoegen verneem Ik hetgeen in dit Adres tot antwoord strekt op de onderscheidene punten, welke Ik gemeend heb, bij de opening der tegenwoordige zitting van de Staten-Generaal te moeten aanroeren.

U Edel Mogenden kunnen zich verzekerd houden, dat Ik alle belangen des lands met een naauw lettend oog blijf gadeslaan, en zij kunnen er zich met vertrouwen op verlaten, dat Ik, op zijn tijd niets zal verzuimen, wat Mijne overtuiging Mij zal aanwijzen als geschikt en noodzakelijk, om tot wezenlijke verbetering van onzen inwendigen toestand bij te dragen.

, Getrouwd:

J. F. ROUSSEAU,
Ontvanger der Regist. te *Eindhoven*,
met
D. P. L. KIVITS.

's Bosch 30 October 1843.

Te Huur

VIER schoone groote BENEDEN en BOVENKAMERS, met of zonder MEUBELS, in een HUIS met een TUIN er ACHTER. Te bevragen *Schriftelijk* onder Lett. M. bij den Uitgever dezer Courant.

Uit de Hand te Koop.

Eene CUISINIÈRE met vier KOOKGATEN en OVEN, Adres bij H. STRUIJK te *Oosterhout*. Brieven Franco.

DEPOT
VAN ALLE SOORTEN VAN
KAGCHELS,
waaronder **Duitsche kolommen, Ermitage** en **Circuleer-kagchels,** alsmede verschillende soorten van **Fornuizen** enz., bij VAN DER PUTTEN te *Boxmeer*.

, Op den 27 October is te *Vught* VERLOREN, eene *BLOED KORALEN BRACELET*; die dezelve terug brengt bij den Heer Secretaris der Gemeente, zal, des verkiezende eene Belooning ontvangen.

De Notaris *DE MUNCK*, gevestigd te *Veghel*, zal voor zijne Principalen in het openbaar Opveilen en Verkoopen:

Eerste Koop.

Eene BOUWHOEVE, bestaande in HUIZINGE, SCHUUR, BAKHUIS en aangelegen BOUW- en WEILANDEN, HAKHOUT opgaande BOOMEN, en verdere BEPLANTINGEN, genaamd de Weihoeve, staande en gelegen te *Veghel* aan de Logeheide, ½ uurs van de kom der Gemeente, bij het Kadaster bekend in Sectie B. sub de Ns. 866 tot en met 893 te zamen groot 17 Bunders 63 Roeden 20 Ellen.

Tweede Koop.

Een Perceel BOSCHLAND, gedeeltelijk op nieuw bezaaid en beplant met EIKENBOOMEN, gelegen als voor, Sectie B. No. 865, groot 7 Bunders 15 Roeden.

Deze Koopen zullen ook in Massa worden geveild.

De Kooper kan, des verkiezende de helft van den Koopschat, tegen betaling van renten van 4½ pCt. in het jaar, op het gekochte, met hypothecair verband laten staan.

Derde Koop.

Een Perceel HOOILAND, te *Veghel* in de Habroeken gelegen, Sectie A. No. 74, groot 15 Roeden 40 Ellen.

Deze Verkooping zal geschieden, te *Veghel*, in de Straat, ten Herberge van de Wed. L. VAN DER AA, Provisioneel op Donderdag den 9 November 1843, en Finaal op den 23 derzelver maand, telkens om 6 ure des avonds.

Met Vrachtvrije Brieven *nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris* DE MUNCK.

Verkooping van Landerijen.

De Notaris Mr. *H. VAN SWIETEN*, residerende te *Steenbergen* (Arrondissement *Breda*) zal aldaar op den 4 December 1843, voorloopig, en op den 18 derzelfde Maand, definitivelijk, Verkoopen:

Eene KAPITALE HOFSTEDE, bestaande in extra goede BOUW- en WEILANDEN, groot ruim 98 Bunders, gelegen in den grooten Bolspolder, Gemeente *Steenbergen*; in Huur tot in November 1844, voor ƒ 3625,-- 's jaars; En:

Eene DITO HOFSTEDE, en LANDEN, groot ruim 25 BUNDERS, gelegen in den Kruislandschenpolder, Gemeente *Steenbergen* in Huur tot in November 1844, voor ƒ 691,-- 's jaars.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. VAN SWIETEN, *voornoemd.*

, De DIJKS DIRECTIE van de Watering van *Groede* en *Baanst-Polder*, is voornemens om, onder nadere approbatie, van die het behoort, bij inschrijving of prijsbepaling, AAN TE BESTEDEN, de LEVERING van:

20,000 BOSSEN HOLLANDSCHE DIJKRIJS
10,000 --- TUINLATTEN
2,000 --- WALCHERSCHE STAKEN,

Dat tot narigt, van de gegadigden dient, dat:

1. De te leveren MATERIALEN zullen behooren te voldoen, aan de vereischten, waar naar die soort voor de Calamiteuse Polders in *Zeeland*, voor het loopende dienstjaar zijn Aanbesteed geworden.
2. Dat dadelijk na het bekend worden der goedkeuring, de Aannemer dezelve zal moeten aanleveren, op het Westeinde van gemelde Watering c. a.
3. Dat de Betaling of Voldoening der aannemingssom, een jaar, na de Leverantie plaats zal hebben.
4. En dat diegenen, welke tot het Leveren der bovenomschreven Materialen mogten genegen zijn, hun daartoe vereischt wordende Inschrijvings-Billet, bij de Dijks-Directie zal behooren te zijn ontvangen, vóór of met den 12 November 1843.

Voor *De Dijks-Directie voorn.*
De Secretaris-Penningmeester,
P. A. LE CLERCK.

Graanmarkt
van 's HERTOGENBOSCH,
van Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 26, 27 en 28 October 1843.

Het aangevoerde van Rogge, Boekweit en Haver, was eenigzins grooter dan de laatst voorgaande marktdagen; waarvoor de navolgende prijzen zijn besteed geworden, als:

ROGGE . . . . . . ƒ 4.85 a ƒ 5.40.
BOEKWEIT . . . . . ƒ 4.75 a ƒ 5.35.
HAVER . . . . . . ƒ 2.00 a ƒ 2.50.

Rogge, was voor de consumtie als ter verzending zeer begeerd.
Boekweit, eenigzins trager aan eene geringe prijsvermindering.
Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 26 October is geschied 5.19**.
De 3 Nederl. ponden Roggebrood 25 Cents.
Het ——— Boter ƒ 0,60 a ƒ 0.70.

Ter Drukk. van D. A. A. DE ROOIJ, te 's Bosch